

บทที่ 4

ระเบียบวิธีวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้และกำหนดแผนธุรกิจสำหรับการขายและให้บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้รูปแบบพาณิชย์กรรมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาแผนธุรกิจ ดังนั้นเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการศึกษาและพัฒนาแผนธุรกิจ ผู้วิจัยจึงมีการกำหนดระเบียบวิธีวิจัย โดยอาศัยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และอาศัยหลักการสถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) โดยทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปสู่กลุ่มประชากร เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปได้ ปัจจัยในการใช้บริการและความต้องการระบบของผู้บริโภค โดยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง ตลอดจนทำการรวบรวมข้อมูลจากสื่อต่างๆ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและโครงสร้างของระบบ การประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สภาพแวดล้อมทางการตลาด และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการขายและให้บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้รูปแบบพาณิชย์กรรมอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4.1

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยและจัดทำแผนธุรกิจ

4.2 ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร โดยไม่จำกัดเพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ มีจำนวนทั้งสิ้น 1,234,542 คน ซึ่งจากจำนวนประชากรสามารถหาขนาดของตัวอย่างจากสูตรของทาโร ยามาเน่ (เพ็ญแข แสงแก้ว.2540:59) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ตามสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของกลุ่มประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง กำหนดให้มีค่าเท่ากับร้อยละ 0.05

แทนค่าจำนวนประชากรลงในสูตร

$$n = \frac{1,234,542}{1 + 1,234,542 (0.05)^2}$$

$$\sim 400 \quad \text{คน}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตัวอย่างร้อยละ 95 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผู้วิจัยเลือกวิธีการสุ่มแบบ Purposive Sampling เป็นการเก็บข้อมูลให้ครบตามความต้องการ โดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวันเท่านั้น

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย การศึกษาวิจัยเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง การออกแบบสอบถาม และการศึกษาเครื่องมือทางบัญชีเพื่อพิจารณาความคุ้มค่าในการลงทุน

4.3.1 การศึกษาวิจัยเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง

เป็นการศึกษาข้อมูลด้วยตนเอง จากหนังสือ วารสาร และเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการจัดทำแผนธุรกิจการขายและให้บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลเกี่ยวกับพาณิชอิเล็กทรอนิกส์ทั้งรูปแบบและโครงสร้าง โดยศึกษาทั้งภาพรวมและรายละเอียด ตลอดจนปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการพัฒนาธุรกิจรวมอิเล็กทรอนิกส์

4.3.2 การออกแบบสอบถาม

ผู้วิจัยใช้การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยสร้างคำถามจากความรู้ที่ได้ศึกษาข้อมูลมาประยุกต์ใช้ในการสร้างคำถาม ประกอบด้วยคำถามปลายปิด (Close-ended Questions) และคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ส่วนดังนี้

1. สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์
2. สอบถามข้อมูลเพื่อใช้วิเคราะห์ความเป็นไปได้ที่จะดำเนินธุรกิจ
3. สอบถามข้อมูลความต้องการของผู้บริโภคที่มีต่อระบบ

4.3.3 การศึกษาเครื่องมือทางบัญชีเพื่อพิจารณาความคุ้มค่าในการลงทุน

การพิจารณาความคุ้มค่าในการลงทุน มีวิธีวัด ดังนี้

- วิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period)
- วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value Method)
- วิธีอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return Method)

4.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วยข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ และเพื่อความถูกต้องและครบถ้วนในประเด็นที่จะใช้วิจัย จึงมีการกำหนดขั้นตอนในการทดสอบเครื่องมือ ดังนี้

4.4.1 การทดสอบข้อมูลทุติยภูมิ

การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากเว็บไซต์ที่มีความน่าเชื่อถือ หาข้อมูลจากหลายเว็บไซต์นำมาเปรียบเทียบกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยและถูกต้องครบถ้วน

4.4.2 การทดสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการวิจัยได้อย่างครบถ้วนนั้น ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการทดสอบแบบสอบถาม ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อตรวจสอบประเด็นที่ต้องการสำรวจให้มีความครบถ้วนที่สุด
2. นำแบบสอบถามมาผ่านกระบวนการ Depth Interview คือให้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 10 คน ซึ่งมีความชำนาญด้านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และมีความต้องการสินค้าในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทำแบบสอบถาม และร่วมกันวิเคราะห์แบบสอบถาม เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาปรับแบบสอบถามให้มีความกระชับและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น
3. นำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาพิจารณาและแก้ไขตามคำแนะนำ และส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง
4. เมื่อผ่านกระบวนการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างและประชากรจริงจำนวน 20 ชุด เพื่อทดสอบคุณภาพของเครื่องมือในระดับเบื้องต้น

4.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพ ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานการวิจัย วารสาร บทความต่างๆ รวมทั้งอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาเทคโนโลยี แนวทางการประยุกต์ใช้และแนวโน้มทางการตลาด
2. ข้อมูลปฐมภูมิ จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง โดยสอบถามข้อมูลจากกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร

4.6 การวัดค่าตัวแปร

1. การกำหนดตัวแปรลักษณะทางประชากร โดย ตัวแปรลักษณะทางประชากร มีจำนวน 6 ตัวแปร คือ
 - 1.1 เพศของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เพศชาย เพศหญิง
 - 1.2 อายุของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม คือ

15 - 19 ปี	20 - 24 ปี	25 - 29 ปี
30 - 34 ปี	35 - 39 ปี	40 ปีขึ้นไป
 - 1.3 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
------------------	-----------	------------------
 - 1.4 อาชีพปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ

นักเรียน/นักศึกษา	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
พนักงานบริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว
ประกอบอาชีพอื่นๆ	
 - 1.5 รายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001 - 20,000 บาท
20,001 - 30,000 บาท	มากกว่า 30,000 บาท
 - 1.6 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

โสด	สมรส
-----	------

2. การตัดสินใจเลือกใช้บริการซื้อ/ขายสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้รูปแบบพาณิชย์กรรมอิเล็กทรอนิกส์ แสดงระดับความสนใจ ออกเป็น 3 ระดับ คือ

- 2.1 สนใจ และต้องการใช้บริการ
- 2.2 สนใจ แต่ไม่ใช้บริการ
- 2.3 ไม่สนใจ

3. การให้คะแนนตัวแปรแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลความคิดเห็นต่อความเป็นไปได้ของระบบ และ ระดับปัจจัยด้านรูปแบบของระบบที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการขายและให้บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ใช้วิธีการให้คะแนนดังนี้

<u>ระดับความคิดเห็น</u>	<u>ตัวแปร</u>
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

<u>ระดับปัจจัย</u>	<u>ตัวแปร</u>
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ส่วนที่ 2 ระดับความต้องการของผู้บริโภคต่อ ประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ช่องทางการชำระเงิน และ รูปแบบส่งเสริมการขาย ในการใช้บริการซื้อ/ขายสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้รูปแบบพาณิชย์กรรมอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย 4 อันดับ คือ

องค์ประกอบ/สิ่งที่ต้องการให้มีเป็น อันดับ 1 อันดับ 2 อันดับ 3 และ อันดับ 4

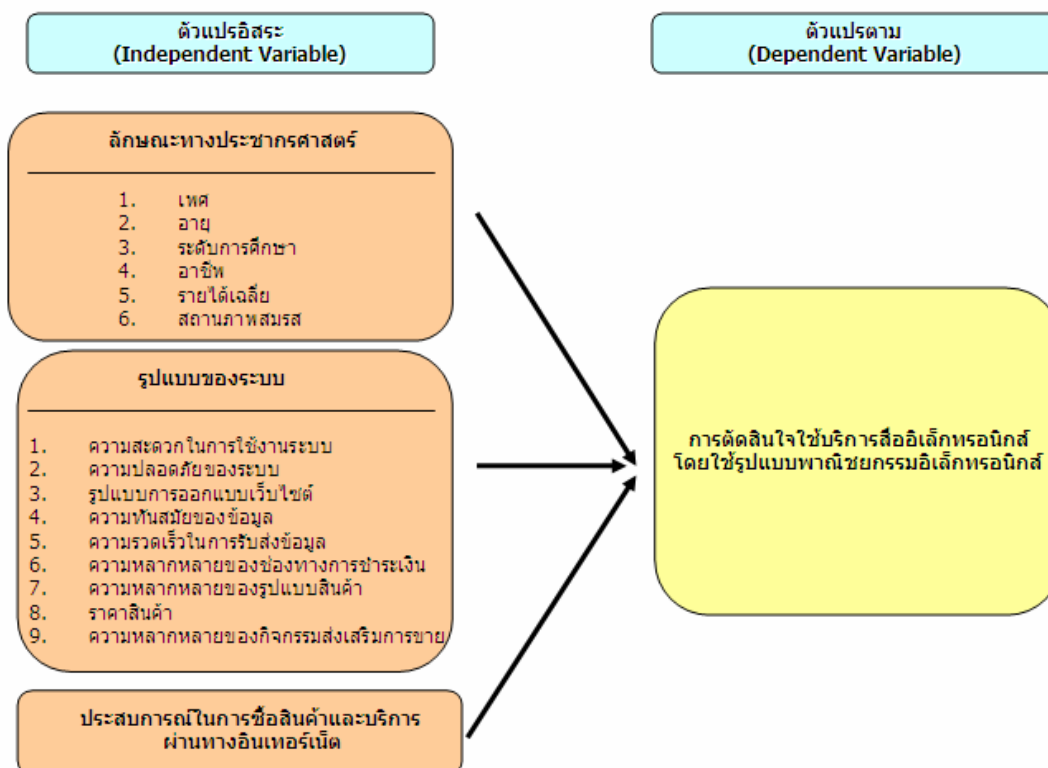
4.7 สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพ แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการซื้อ/ขายสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้รูปแบบพหุคูณการถดถอยแตกต่างกัน
2. รูปแบบของระบบ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการซื้อ/ขายสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้รูปแบบพหุคูณการถดถอย
3. ประสิทธิภาพในการสั่งซื้อสินค้าและบริการผ่านทางอินเทอร์เน็ต มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการซื้อ/ขายสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้รูปแบบพหุคูณการถดถอย

4.8 กรอบแนวความคิด

ภาพที่ 4.2

กรอบแนวความคิด

4.9 ขั้นตอนการวิจัย

เพื่อให้ได้มาซึ่งผลการวิจัยที่ครบถ้วนตรงตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

1. กำหนดสมมติฐานการวิจัย
2. จัดทำเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม
3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนด
4. วิเคราะห์ข้อมูล ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามแปลงเป็นข้อมูลในรูปแบบสถิติและใช้ในการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง
5. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
6. การกำหนดแผนธุรกิจ

